

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVIII

Balandis — April 27, 1973 Nr. 33

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

VIENINGA CHICAGOS LIETUVIŲ KONFERENCIJA

Š.m. balandžio mėn. 15 d. Chicago Savings and Loan banko patalpose įvyko Amerikos Lietuvių Tarybos Chicago skyriaus konferencija, kuriai pirmininkavo M. Pranevičius. Dalyviams priėmus patiektą darbotvarkę, susirinkusius pasveikino Lietuvos generalinė konsulė J. Daužvardienė. Ji pasidžiaugė, kad dirbančiųjų tarpe mato daug naujų ir jaunų veidų. Tas reiškinys kelia daug naujų vilčių Lietuvos laisvinimo darbe.

Vyskupas V. Brizgys sveikindamas pareiškė, kad į jo darbo sritį politika neįeina. Tačiau jis džiaugiasi ir reiškia didelę pagarbą matydamas gražią ir sutartiną tarybos veiklą. Altos pirmininkas dr. K. Bobelis savo sveikinime pabrėžė, kad Chicago Lietuvių Taryba yra gražus pavyzdys kitoms organizacijoms, kaip galima sutartinai ir vieningai, be jokių apgaulingų kliūčių dirbti. S. Balčiūnas per teikė sveikinimus R. Katalikų Federacijos vardu, A. Juškevičius Ramovėnų Chicago skyriaus vardu, J. Tamulis — Kūrėjų-Savanorių vardu, O. Vilimaitė — Vyresniųjų Giedrininkių ir A. Valeišaitė-Brusokienė Simo Kudirkos Prisiminimo Fondo vardu. Leonardas Šimutis prisitūtelė sveikinimą raštu.

M. Pranevičius ir Vl. Šolūnas padarė praeitų metų tarybos veiklos apžvalgą. Išdo globėjų vardu revizijos aktą perskaitė J. Skorubskas. Šiais metais Chicago Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius turėjo 9.914 dolerių pajamų. Konferencijos metu buvo įteiktas Amerikos Lietuvių Tarybai 6000 dolerių čekis. Vincas Mankus perskaitė nominacijų komisijos paruoštą ateinančios kadencijos tarybos narių sąrašą. Ateinančiai kadencijai pagal iš seno sutartą tvarką pirmininkaus Lietuvių Tautinės Sąjungos atstovas Rimas Šarka. Tai jaunosios kartos energingas ir reprezentatyvus žmogus, kuris aukštuosius mokslus jau yra baigęs Amerikoje.

Po to, I. Andrašius rezoliucijų komisijos vardu perskaitė paruoštą rezoliucijos projektą, kuris su mažomis pataisomis buvo priimtas. Priimtos rezoliucijos turinys yra toks:

"Chicago Lietuvių Tarybos dalyviai š. m. balandžio mėn. 15 d. 8 val. p.p. sukvietėję konferencijoje Chicago Savings and Loan salėje deklaruoja, kad ir toliau savo po-

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos atstovai Chicago Lietuvių Taryboje 1973 metų kadencijai. Sėdi iš kairės: St. Mankus, pirm. R. Šarka, Stovi: A. Jonikas, J. Valkiūnas, R. Stanidnas, M. Naujokas ir I. Andrašius.

WATERGATE BYLA

Gali suteršti Nixono karjerą

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Lietuvoje, kaip ir visoje Sovietų Sąjungoje, vengiama kalbėti atvirai kambaryje, kuriame yra telefonas. O jei jau to ne galima išvengti, telefonas uždengiamas pagalvė! Tai visai suprantama. Juk sunku prileisti kad saugumo organai nesigriebtų tokios palyginti lengvos priemonės savo pavaldinių sekimui, kaip ne tik telefoninių pasikalbėjimų klausymo, bet ir telefono įvedimo proga įtaisymo slapty mikrofonų.

Ir šiame krašte neretai griebiamasi tos priemonės. Kaip tai daroma, matėme šimtus kartų filmose ir televizijos programose. Jei tačiau ta

litinei veiklai vadovausis aukščiausiu tautiniame klausime autoritetu — lietuviška sąžine.

Išeinant iš šios priedaigos ryžtasi ir tvirtai pareiškia, kad laisvieji lietuviai pagarbiai nusilenkia pavergtųjų lietuvių žygiams bei kančioms, jų aukos bei ištvermės heroizmui, jų kūrybiniams laimėjimams, savo laisvu apsisprendimu ryžtasi ir toliau vykdyti tuos Lietuvos laisvinimo uždavinius, kurie pavergtam lietuviui neprieinami. Šitaip suprasdami laisvojo lietuvio pareigą, konferencijos dalyviai pripažįsta ir išpareiškia:

1) Kad daugumai mūsų eilinės visuomenės mūsų politinės srovės, įvairūs sambūriai ir draugijos tebėra ir liks tikrasis mūsų lietuviškasis dvasinis pasaulis. Todėl srovės, grupės ir pavieniai kūrybingi individai, yra tikroji mūsų dvasinio intelektualinio ir kultūrinio būvio dalis. Tuo pirmiausia išlieka lietuviškumas ir jam ateitis grindžiama. Iš tų vyresnių trykšta tautinė gyvybė, mistinė tautos valia ir laisvės ilgesys tėvynei, kuris skatina intensyviau suglausti mūsų

(Nukelta į 2 psl.)

priemone naudojamasi be teismo organų leidimo, ji yra kalėjimu bausiamas kriminalinis nusikaltimas. Nesunku įsivaizduoti, kad noras pasiklausyti, ką planuoja priešai, Nixono perrinkimo komitete buvo labai didelis. Iš kitos pusės, Nixono perrinkimas, ypač po Wallace pašovimo, buvo taip tikras, kad tokios priemonės griebimasis galėjo būti tik nereikalinga rizika. Už tat galima patikėti buvusio teisingumo ministerio ir perrinkimo komiteto pirmininko John N. Mitchell pareiškimui teismo tardymo organams (grand jury), kad toks planas buvo net tris kartus komitete svarstomas, tačiau jis jam pasipriešinęs. Faktas yra tačiau toks, kad penki komiteto tarnautojai buvo suimti demokratų partijos vyr. būstinėje Miami konvencijos metu, kas iškėlė logišką klausimą, kas juos siuntė. Tai negalėjo būti visai mažo pareigūno iniciatyva, nes tam reikalui buvo panaudotos didokos pinigų sumos. Buvęs Mitchellio padėjėjas perrinkimo komitete Jeb Stuart Magruber prisipažino suformavęs žvalgybos dalinį, kuris turėjo sekti demokratų veiklą, tačiau jis paneigė ką nors žinojęs apie telefonų "bugging". Žvalgybos dalinio sekretorės Sylvia Panarires ir Bally Marmorny paliudijo padariusios magnetofono juostą užrašytų telefoninių pasikalbėjimų nuorašus, kurie turėjo būti persiųsti aukščiau. Be to, jei ir prileisti, kad tai buvo padaryta privačiai, mažesnių pareigūnų iniciatyva, tokia prielaida nepaneigia įrodyto fakto, kad perrinkimo komitetas rūpinosi teismo nubaustų faktinių kaltininkų gynyba ir net ateitimi, kas kelia įtarimą, kad norėta nupirkti jų tylėjimą.

Visa tai veda prie min-

ties, kad aukšti komiteto ir net Baltųjų Rūmų pareigūnai, jei ir nebuvo suplanavę to nusikaltimo, tai bent žinojo apie jį ir vėliau stengėsi jį pridengti. Visa tai yra įstatymais baudžiama veikla. Kartu tokia situacija kelia klausimą, kad ko gero pats prezidentas turėjo apie tai žinoti ir tam pritarė ar buvo savo artimiausių patarėjų suklaidintas. Kiek vienu atveju jam tenka dalis atsakomybės. Jei jis žinojo, jis yra nusikaltėlių sėbras. Jei nežinojo, pasirinko netinkamus bendradarbius.

Iš kitos pusės, padarytas nusikaltimas — užrašyti demokratų telefoniniai pasikalbėjimai, praktiškai nepadarė jiems jokios žalos, o kartu ne tik niekuo nepadėjo, bet galų gale tik pakenkė respublikonams. Nuo seno ne tik JAV, bet ir visame pasaulyje politinėje kovoje labai dažnai yra peržengiama įstatymų dvasia ir raidė. Už tat galima sakyti, kad Watergate byla tėra tik smulkus politinės kovos epizodas. Tačiau spauda jį nepaprastai išpūtė, taip, kad pagal Gallupo tyrinėjimą, 41% amerikiečių mano, kad Nixonas iš anksto žinojo apie Watergate viešbučio "bugging" 32% mano, kad nežinojo ir tik 27% dar nėra sudarę savo nuomonės ar iš viso dar nieko negirdėjo apie tą bylą. Kartu tik 54% amerikiečių pritaria Nixono veiklai, kai tuo tarpu sausio mėn. pritariančių skaičius siekė 68%.

Toks populiarumo kritimas kenkia šiuo metu ne tik prezidentui asmeniškai, bet ir visam kraštui, nes šiuo metu prezidento laukia sunkūs sprendimai užsienio ir ūkinės politikos laukuose. Jei jis nesugalvos ko nors dramatiško, kas nutiktų dėl šios Watergate bylos, pasitvirtintų sena mūsų patarlė: mažas kupstas nuverčia ir didelį vežimą.

VOKIETIJA TARP WASHINGTONO IR MASKVOS

Alg. Tolvydis

Vakarų Vokietijos kancleris W. Brandtas gegužės 1-2 d.d. lankysis Washingtone pas prez. Nixoną. Taip pat viešai paskelbta, kad gegužės viduryje Bonnoje viesės Sovietų Sąjungos diktatorius Brežnevas.

Nepaslaptis, kad W. Brandtas vengė važiuoti į JAV. Jo taktika, matyt buvo: pirma pasimatyti su Brežnevu Bonnoje, viešai ar slapta išsityti iš Brežnevo koki nors tvirtą kozyrį ir tada su Nixonu kalbėtis tvirtu "liežuviu". Tačiau jo planus sumaišė opozicijos

vadas Barzelis ir JUSOS. Barzelis jau seniau vis spyrė Brandtą vykti į Washingtoną ir stiprinti santykius su JAV. Bet Brandtas, kaip ir dažnas politikas daro: jei opozicija reikalauja taip, tai aš darysiu priešingai. Deja, labiausiai Brandui "pasitarnavo" JUSOS, kurie visom dūdom ėmė skelbti antiamerikinę politiką. V. Vokietijos anti-amerikonizmas pasidarrė ne tik vokiečių, bet ir pasaulinės spaudos aktualiausia tema. Suprantama, kad Washingtonas negalėjo laukti tol, kol Brandtas ir Brežnevas dar labiau suartės ir anti-amerikinę politiką sustiprins. Taigi, Washingtonas ėmėsi iniciatyvos Nixono-Brandto pasimatymui. Turėdamas galvoje Saugumo ir karinių jėgų sumažinimo ar pusiausvyros konferencijas, prez. Nixonas pakvietė ir kitus atsakingus V. Europos politikus pasitarimams į Washingtoną (Andreotti, Pompidou, Ortolli). Taigi, W. Brandtas nebus vienintelė politinė figūra, su kuria prez. Nixonas gegužės mėnesį Washingtone konferuos.

Brandto nenorą šiuo metu važiuoti į JAV pastebėjome iš vokiečių spaudos. Jau ne kartą buvo viešai demantuota, kad kancleris Brandtas nenumato vyktyti Washingtoną, nors jis jau 16 mėnesių nebuvo tėtė — atėtė konferavęs su prez. Nixonu. Dar ryškiau šį nenorą patvirtina New York Times korespondentas David Binder, kuris rašo, kad "Brandtas, su žinojės, jog Nixonas pakvietė ir kitus V. Europos politikus pas save, patikimuose savo sluokniuose pareiškė: "Kodėl Nixonas nevažiuoja pas mus? Kodėl mes visi turime išsirikiuoti ir bučiuoti kojašluostį? (Why should we all line up to kiss the door-mat)?" Deja, ši Brandto ambicija buvo palaužta politinės realybės, nes V. Vokietijos santykių suirimas su JAV reikštų visišką vokiečių užsienio politikos bankrotą. Tai pačiam kancleriui Brandtui būtų mirtinas smūgis.

Neabejojame, kad W. Brandtas sugebės Washingtone įtikinti, kad "anti-amerikonizmas nėra tikras pinigais", o tik opozicijos ir kai kurios vokiečių spaudos išgalvota psichozė. Jau dabar Brandto vardu jo speakeriai viešai paskelbė, kad vokiečių vyriausybė ir

(Nukelta į 2 psl.)

MIRĖ PROF. S. ŽYMANČAS

Praėjusią savaitę, balandžio 19 d., Los Angeles šv. Juozapo ligoninėje mirė prof. Stasys Žymantas-Žakevičius, Dirvos bendradarbis.

Velionis buvo gimęs 1908 m. balandžio 22 d. Mokėsi Aušros gimnazijoje ir Vytauto D. universitete teisių fak., kurį baigęs 1933 m. paliktas prie univ. profesūrai ruoštis, išrinktas jaunesniu ir tais pačiais metais pakeltas vyresniu asistentu. Studijas gilino Paryžiuje, Harvardo, Chicago ir Londono universitetuose.

VDU dėstė administracinę teisę, atgavus Vilnių, buvo vyriausybės įgaliotinio teisės patarėju, vėliau Vilniaus universiteto teisių fakulteto prodekanu ir dekanu.

Bolševikinės okupacijos metu buvo pagrindinio veikėjas, Lietuvių aktyviųjų fronto narys, vienas sukilimo vadų ir Vilniaus srities piliečių komiteto pirmininkas. Vokiečių okupacijos metu įsijungė į Lietuvos laisvės kovotojų sąjungą, vadovavo jai Vilniaus štabui, redagavo pagrindinio "Laisvą žodį", vėliau buvo artimas Vliko bendradarbis, dalyvavo slapčiuose pasitarimuose su latviais, es-tais ir lenkais rezistentais.

Tremty vienas Pabaltijo universiteto steigėjų. Universitetą likvidavus, profesoriavo Birminghamo universitete (Britanijoje), vienas "Santarvės" ir pabaltiečių "East and West" steigėjų ir redaktorių, Liberalų internacionalo vykdomojo komiteto ir daugelio kitokių tarptautinių rezistencinių organizacijų aktyvus narys. Nuo 1959 gyveno Los Angeles, Calif.

Velionis nuliūdime paliko žmoną Mariją Biržiškaitę-Žymantienę ir kitus artimuosius.

DIRVA THE LITHUANIAN NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREIŠKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

PROPAGANDISTAI ATSIŠAUDO POPIERINIAIS "FAKTAIS"

Užpėnai ok, Lietuvoje su didele pompa buvo įsteigtas "institutas" emigracijos problemoms tirti. Greta kazeikišnio propagandinio komiteto, šis naujagimis žadėjo "moksliškai" nagrinėti emigracines problemas. Bet iškilimų kalbos nutilo, kaukaziško vyno taurės buvo ištuštintos ir... "mokslinio instituto" darbų vis nematyti...

Tačiau, va, Maskvoje jau veikia "Užsienio ideologinių srovių problemoms tirti institutas". Šios įstaigos uždavinys stebėti emigrantus iš Pabaltijo kraštų! Pabaltiečiai suteikia Maskvai galvosopį. Perdaug jie aktyvūs, per ilgesnį laiką vis nepraranda ideologinio gyvumo ir politinio aktyvumo. Pabaltiečių emigrantų raštai netgi aplenkia Makvos "institūtą" savo aktualumu ir problemų pristatymu. Todėl, lyg ir praradami ofenzivos privilegijas, maskviškiai turi šaudyti iš defenzivos bunkerio. Arčiau į tą "atsišaudymą" pažiūrėjus, matyti, kad "užsienio ideologinių srovių problemoms tirti institutas" atsišauoda propagandiniais burbulais ir popieriniais faktais!

Būdingą to "instituto" atkirtį į emigracines studijas idėjo "Komjaunimo tiesa" (Nr. 64). V. Smolianskis, "instituto" narys, su bolševikiniam propagandistu įprastu žulumu, savo rašinyje "Šmeižto mirazai", gina... Pabaltijo kraštų "palaimą" vegetuoti Sovietinės Rusijos sąsate.

V. Smolianskis, apžėgęs propagandinį kuinelį, tvirtina, kad Pabaltijis pralėnė 1913 metų pramoninį lygį 31 kartą! Šis "faktas", V. Smolianskio nuomone įrodo tarybinės sistemos pranašumą prieš kapitalistinį ūkininkavimą. Propagandistas smerkia buv. "buržuazinio" Pabaltijo žemės ūkio "šlovinimą". "Jie sukūrė teoriją, kuria remiantis Lietuva turėjo likti agrarinio kraštu", atsišauoda propagandistas jo paties sufabrikauta "teorija". Jis nenurodo, nes negali nurodyti -- kur, kas kada "buržuazinėje" Lietuvoje kūrė tokias teorijas. V. Smolianskis įžuliai meluoja, bet tai "mokslinio instituto" nario pareiga.

Jis, pav. tvirtina, kad "trečdalis Lietuvos gyventojų atsidūrė Brazilijos džiunglėse". Tuo

tarpu pagal tikrus statistinius davinius matyti, kad į Braziliją emigruavo apie vieną nuosimtį gyventojų.

Šitokios V. Smolianskio "studijos" gali įtikinti tikrai visišką ignorantą. Ir įvelk tu man į dviejų skilčių rašinį tiek melų! Jo darbas neprilygo nė grubiems "Laikas ir įvykiai" žurnaliuko klasičiams.

Šitaip "irodės" praeities apmaudą, V. Smolianskis stveriasi įrodinėti dabarties palaimą. Maskva, esą, visokeriopai remia Pabaltijį. Čia maskvietis atsiremia į Oklahomos universiteto tarybinių tyrimų centro direktoriaus V. Vardžio posakį "Maskva asignavo Lietuvai lėšų, kurių pakanka sparčiam ekonominiam vystymui".

Nežinia iš kur V. Smolianskis išsunkė tą sakinių? Išimtas iš bendro konteksto, šis Vardžio sakinyss išsigelbėjimo varpu skamba įžuliam sovietinio propagandisto straipsnyje ir primena mums nelemtus prof. A. Avižienio žodžius, kadaise plačiai taisytus po sovietinę spaudą. Vėliau A. Avižienis apkaltino "Tiesos" korespondentą joposakio klastojimu.

Tas pat V. Smolianskis stveriasi už estų emigrantų žurnalo "Mana" sakinių. Tas žurnalas savo defetistinėmis nuotaiomis gretintinas su lietuviškais "Akiračiais". Defetizmo bolševikėliai ieško emigrantuose ir dieną su žvake. V. Smolianskis smaguriauja tokią atradęs žurnale "Mana". Propagandistas rašo: " 'Mana' pripažįsta kad emigracinė kultūra tai iš esmės tik jos iliuzija ir mirazas arba kraštutiniu atveju klestinti džiiovininkė..."

Jam smagu pakartoti emigrantų defetistų nuomonę, kad "ateityje pagrindinė Estijos kultūros linija vedė ir ves per Estiją".

Šitaip sudurstęs susigalvotus blefus apiepraeitį ir emigrantų posakius, išžvejojus iš bendro jų raštų konteksto, V. Smolianskis skelbia savo įžulią propagandą "užsienio ideologinių srovių problemoms tirti instituto" vardu.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

NUTYLĖTA TRAGEDIJA

Visų Šventųjų lietuvių parapijos bažnyčia Chicagoje, kuri jau nebeprisklaido lietuviams...

bažnyčia jau, bematant, nebe lietuvių. Štai ties kokia problema tektų, vieton tarpusavių pasipėjimų, sustoti lietuviams ir paieškoti būdų, kaip likiminę problemą tvarkyti.

Visoje Amerikoje lietuvių investavo šimtus milijonų dolerių religi-

niams pastatams, kuriuos, vienur, griaua užleisti vietą greitkeliams ar akvedukams, kitur paveldi kitataučių bendruomenės.

Ar nereikėtų šios tragedijos akivaizdoje pasiryti kukliomis statybomis savo maldos namams, o visa lietuvių aukų potencialą skirti į tokius investavimus, kurie niekad neišspruktų iš lietuvių dispozicijos. Šią problemą svarstant itin svarbu išgirsti bažnytinę autoritetų balsą.

Atrodo, tylėti jau nebe galima, kada 1960 metais lietuvių pastatyta milijono vertės bažnyčia tampa nebe lietuvių šventove. Tai kiekvieno miesto problema! Juk statydami savo sales lietuvių višad gali pritaikyti jas pa maldoms. Religinis gyvenimas bus patenkintas, bet šitokio pastato jau niekas ir neišplės iš lietuvių rankų.

"Madmuazel Žiži" Vilniuje

Trumpas telefono skambutis iš "Palangos" restorano užaliarmavo Vilniaus miliciją. Prancūzijos pilietė, "madmuazel Žiži" (laikraščio transkripcija) nepadoriai, esą, elgiasi restorane, girta, nemoka sąskaitos...

-- Kas galėtų susikalbėti su prancūze? -- ieško milicijoje prancūzų kalbos moko. -- Įvykis susiliecia su tarptautiniais santykiais.

Pagaliau atsiranda vyrai, kurie moka prancūziškai. Jie tikrai žino du labiausiai vartojamus žodžius "merci" ir "pardon". Sudėtingas atvejis!

Pasirodė, kad dviejų prancūziškų žodžių mokėjimo pakanka susikalbėti su madmuazel Žiži. Ta madmuazel yra Zinaida Lapkova, į Vilnių importuotų rusų dukrelė. Aplinkybės reikalauja, kada girta, kada reikia mokėti sąskaitą Zinaida tampa "Prancūzijos piliete", grąsina restoranų vedėjams "tarptautiniais konfliktais". Žiži-Zinaida dar jaunutė jai tik-tik sukako devyniolika metų.

Nors ir jaunutė, madmuazel Žiži turi nemažą sukčiavimų ir skandalų istoriją. "Šaltinio", "Neringos", "Žirmūnų", "Žuvėdros" restoranuose ji kalbėjo su prancūzišku akcentu, ir reikšmingai kilnodama antakiais ir įtaigiu šibždesiu išpėjo administraciją nekelti skandalo, nes tai gresia tarptautiniu konfliktu.

Zinaida Lapkova yra tipingas sovietinės okupacijos padaras okupuotame krašte. Tai sovietiškojo hipi tipas, kuris kilęs iš sovietinės aristokratijos. Zinaida, nuolat mažens jautėsi privilegijuotoje ruso padėtyje Vilniuje. Tas privilegijas ji matė savo tėvų privilegijuotume. Jai nebuvo idomus mokslas. Ji apleido mokyklą, ji susirado savo draugiją. Pabėgusi iš tėvų ji pradėjo valkatauti ir moraliai smukti. Rusiškųjų sovietinių aristokratų Vilnius

nestokoja. Nemažai iš jų priviso hipių tipo jaunimo. Viena tokia, madmuazel Žiži, atrodo, vis dėlto nestokoja humoro. Štai jos apklausinėjimo protokolas:

"Gimusi 1954 metais, nuo 1972 metų rugpjūčio 8 d. esu tėvų išlaikytinė. Dainuoju Statybininkų rūmuose, už tai gaunau 3, 50 rb. Vaikštau į restoranus, kavines, koncertus, operas, teatrus, skaitau knygas, domiuosi muzika, mezgu ir siuvu. Draugų neturiu. Turiu tik daug pažįstamų, kurie restorane apmoka ir mano sąskaitą. Kartais moku pati. Geriu tik sausą vyną po 1,65 rb".

Po šitokių postrin-gaujančių protokolais galėtų pasirašyti ir madmuazel Žiži-Zinaidos "pažįstamieji". Šis vilniškis rusiškasis "auksinis jaunimas" sudaro daug nepatogumų miesto milicijai. Bendras miesto tvarkytojų nusistatymas -- tremti iš miesto valkatas, vagis ir veltėdžius. Bet tie hipiai yra rusiškai. Jų tėvai valdo kraštą ir miestą. Tėvai nesutiktų su griežtais milicijos veiksmais. Todėl milicija pasitenkina skandalų užglostymais. Esant tikrai bėdai, tėvai apmoka nuostolius.

"Komjaunimo tiesa" (Nr. 70) atsargiai ir apdairiai rašo apie "madmuazel Žiži" kurjoją. Laikraštis duoda suprasti, kad tai dažna milicijos problema. Milicininkai nesuranda būdo, kaip tvarkytis su hipiais rusiškais Vilniuje. Tų hipių tėveliai yra administraciniai tūzai.

Zinaidos motina trumpai ir drūtai atkirto milicijai: "paėmė daiktus ir išėjo. Nėra jau septynios paros. Su kuo ir kur ji gyvena -- nežinau".

Gi duklė tvirtina, kad ji "vaikšto į operas ir teatrus". Kaip paprastai, ją atranda girtą, restorane, kur ji "kalba su prancūzišku akcentu" ir grasina restorano tarnautojams "sukelti tarptautinį skandalą".

Ši anekdotiška istori-

Mums rašo

KODĖL TYLIMA?

Nuoširdžiausiai dėkoju už skyrelį "ŠIS BEI TAS" (Dirva, Nr. 27) idėtas tokius taikius klausimus, kuriuos turėtų užduoti komunistinei valdžiai, į okup. Lietuvą nuvykę lietuviai.

Ypač skaudu, kad mūsų tautiečiai, nuvykę į okup. Lietuvą, pataikauja komunistams, klauso jų propagandos, o sugrįžę pasinėria tyloje arba giria pavergėjus.

Bepigu komunistams girtis, kai, okupavę rado puikiai susitvarkiusią Lietuvą.

Po I Pasaulinio karo Lietuva atsistatė iš griuvėsių. Laukai buvo išrausti apkasais, išraugyti spygliuotomis vielomis. Daug miestelių ir kaimų buvo sudeginti. Kaunas ir kiti miestai buvo apieisti, keliai prastai. Visame valsčiuje tebuvo viena mokykla.

Per 20 nepriklausomo gyvenimo metų, Lietuva suklestėjo didžiausia pažanga. Pristatė modernių mokyklų, gimnazijų, universitetų rūmų, moderniausias universiteto klinikas, kurių ir "vyresnysis brolis" galėjo pavydėti. Sumodernėjo ūkininkavimas ir t.t.

Komunistai per 30 metų okupacijos, ne dešimtosios dalelės tonėpadarė, ką atsiekė Laisva Lietuva. Aišku, visiškai sustingti vietoje negalėjo, kai pasaulyje tokiu sparčiu žingsniu vyks ta pažanga. Jei Lietuva iki šiol būtų buvusi laisva, matytume kokius stebuklus būtų įvykdžiusi.

Kai lietuviai dažniau pradėjo lankytis okupuotoje Lietuvoje, aš paklausiau savo sesutės dukters kaip Lietuvos žmonės žiūri į tokius turistus. Ji manparašė: "Mes tokių svečių nelaukiame. Jie vyksta pas valdžią, o ne pas mus."

Juk valdžios pareigūnai sudaro planus, kur ir kiek laiko svečiai turės praleisti. Enkavedistai svečių nepaleidžia iš akių. Kokia ironija, giminės bei bičiuliai tik keletą valandų gali praleisti su svečiais, atvykę į Vilnių.

Be to, turistai stipriai paremia doleriais žiauriausius Lietuvos priešus -- Kremliaus satrapus.

Sofija Staniškienė
Detroit

Jėlė būdinga Vilniaus landsaftui. Hipiai, kuriuos prigimdė sovietinė rusiškoji aristokratiija irgi aristokratiškai neliečiama kolonija.

(Bs)

MACHINISTS/APPRENTICES
Several openings. Immediate, steady year round employment in clean, pleasant shop. Pay commensurate with ability and experience. Most benefits.
LATHE HANDS I. D. GRINDERS
CABINET MAKERS and CABINET
MAKERS HELPERS.
Mr. J. Linde 201-227-6092
THE MARVEL MFG. CO.
204 Passaic Ave. Fairfield, N. J.
(31-33)

PARAMA MŪSŲ SPAUSTUVEI ATNAUJINTI

Be jau gautų 1,764 dol. spaustuvei atnaujinti, atsiuntę paramą:

• **Dr. D. Degesys**, Dirvos bendradarbis, kurio straipsniai kultūriniame puslapy skaitytojų yra mėgiami, atsiųsdamas 100 dol. Dirvos spausdinimo priemonės pagerinti, rašo, kad ta proga noris iškelti kai kuriuos reikalus, susijusius su Vilties Draugijos suvažiavimu.

"Vilties Draugijos suvažiavimai yra šaukiami kas du metai su Tautinės Sąjungos suvažiavimais. Vilties Draugijos ir Dirvos reikalams svarstyti posėdis visada būna pats paskutinis Tautinės Sąjungos suvažiavimui pasibaigus. Man atrodo, kad spręsti Dirvos ir Vilties Draugijos reikalus paskutiniu suvažiavimo momentu, kai susirinkimo dalyviai yra išsisėmę ir nuvargę po dviejų dienų sąjungos suvažiavime vykusių diskusijų ir, be to, daugumai iš jų skubant išvažiuoti namo, nėra tikslu. Tuo tarpu sąjungos suvažiavime sąjungos skyrių pranešimams yra skiriamas geresnis laikas ir didesnis sąjungos dėmesys. Mano nuomone sąjungos skyrių veiklos pranešimai galėtų būti pateikti raštu ir paskelbti spaudoje. Tie, kurie domisi tokiais pranešimais, galėtų juos Dirvoje skaityti arba ir išsikirpę įtraukti į savo archyvus. Tuo tarpu skyrių pranešimams skirtas laikas galėtų būti panaudotas Vilties Draugijos ir Dirvos reikalams svarstyti.

Ar ne tikslingiau būtų Vilties Draugijos susirinkimus daryti ne tais pačiais metais, kuomet vyksta Tautinės Sąjungos suvažiavimai, bet juos jungti su Sąjungos Tarybos suvažiavimais arba su kitokiais įvykiais kur laikas būtų mažiau ribotas. Man atrodo, kad būtų pravartu šį klausimą būsime Sąjungos ir Vilties Draugijos suvažiavime apsvaistyti."

• **Kostas Ramonas**, gyv. Chicagoje, atsiųsdamas spaustuves atnaujinimui 75 dol. rašo:

"Apart kasmetinės mažesnės Dirvai paramos, atsiliepdamas į Jūsų vaju Dirvos spausdinimo pagerinimo reikalą, siunčiu 75 dol. Tai sudarys viso 400

PENSININKŲ AKIRATYJE

AR PONIA MĖGSTI MAUDYTIS NUOGA?

Manau visi esame ne kartą girdėję australus sakant, jog "Life begins at forty". Į tai galiu atsakyti irgi australiškai: "Bull!" Tikrasis, tas pats tikrų tikriausias gyvenimas prasideda išėjus į pensiją. Šita žmogaus gyvenimo era, ypač čia Australijoje, kaip ir mirtis; neišvengiama.

Pensijos amžius, kaip ir jaunystė -- yra tam tikras, savotiškas gyvenimo stilius. Tačiau yra mažas skirtumas. Jaunystė traukia bendruomenės varžtus, plėšo kariuomenės šaukimo korteles, merginos degina krūtinlaikius ir iki kraujo kovoja už moters liberaciją. Pensininkai tu problemų nebeturi; nei kariuomenės šaukia, nei dėl kokių moters vadavimų kovoti bereikia. Esi laisvas nuo visų moralinių varžtų, nuodėmės nebeužrašomos, gyvenk su diena ir imk viską, ką tik gyvenimas siūlo pilnos rankomis, glėbiais ir naudokis. Nemanykit, kad gyvenimas mažai ką

pensininkui bepasiūlo! Oi, gyvenimas pensininkui dar pilnas įvairių idomių pasiūlymų. Man problema ir buvo perdidelis pasirinkimas pasiūlymų.

Nėra reikalo jums aiškinti, kad pensija tai karsti ir sausa ubago duona. Su pensija toli nevažiuos. Nėra reikalo jums aiškinti, kad pensija tai karsti ir sausa ubago duona. Su pensija toli nevažiuos. Nėra reikalo jums aiškinti, kad pensija tai karsti ir sausa ubago duona. Su pensija toli nevažiuos.

Po keleto dienų sulaukiau keturių laiškų.

Pirmajame laiške toks ponas Antanas kreipiasi "Didžiai gerbiama ponai" ir siūlo asmeniškai susitikti viename mieste toliotyje, kur jis asmeniškai man išdėstys savo pasiūlymą. Kad galėčiau mane pažinti, ponas Antanas pataria laikyti rankoj gėlę. Nusiskinu visų didžiausių jurginų darželyje ir sėdžiu hotelyje prie staliuko arti durų. Punktualiai sutartu laiku prieš mane atsistoja dar gana jaunas, apie 50 metų ponas, labai korektiškai apsirengęs, plaukai neperilgi ir be barzdos. Ponas lygnusigąsta, porą kartų kosteliodamas ir nervingai pasukioja pirštus. Kažkoks keistas raudonis perbėga jo veidu, bet pasisveikinęs atsisėda.

-- Kokį darbą tamsta man pasiūlytumėte? -- pradėdau kalbą.

Jis užsisako sau whiskey ir soda, o man Pimms ir sako: -- Priklausomai, kaip jūs matote po darbu. Galėčiau būti labai lengvas darbas ir "lots of fun".

Su tokiais atsakymais nieko gera negaliu pradėti ir jis, galbūt pastebėjęs mano abejonę, greit pridėda, jog jam visada geriau patikusios senesnės moterys. Mažiau problemų. Pirmąjį whiskey jis vienu ypu išgėrė ir prie antrojo paklausė, ar esu našlė. Dar man nespėjus greit atsakyti, pasisakė iš mano akių matęs, jog esu našlė ir sugriebęs mano ranką šiltai ir draugiškai suspaudžia, lyg prisiekdamas amžiną draugystę.

-- Jaunos moterys labai komplikotos ir tokios... tokios labai nepatogios... Ach, juk tu mane supranti? -- Po stalo jo kojos jau pradėjo spausiti vieną mano koją.

Suprantu, labai puikiai suprantu ir galvoju, kas bus toliau.

Galėjau atsikelti ir eiti namo, nes ir mano Pimmsas pamažu pasibaigė, bet labai norėjau pilnai susipažinti su darbu pasiūlymu. Ponas Antanas užsako man dar vieną stiklą ir sau bene ketvirtą ir penktą whiskey ir jau beveik lalėdamas kalba toliau.

-- Aš žinau, tu mane supranti. Pagaliau, juk ir aš esu žmogus.

Pripažintu jį žmogum

galvos linktelėjimu. Su jaunomis jis visad turėjęs nemalonumų. Galėtų nors pradėti su kolegėmis darbovietėj, bet turis išlaikyti biznis egzektivo prestižą ir nenoris kvailų kalbų. Ištuštinęs ir pastarąjį whiskey, akimis ieškodamas kelnorio sekančiam užsakyti, staiga manęs užklausia, ar mėgstu nuoga maudytis?

Atsakau, kad vonioje -- taip, bet jūroje reikalingas koks nors bikini.

Ne, jis galvoja apie bendrą maudymąsi su miškoje saunoje. Ten visuomet viskas tampa labai aišku. Galėtume, kad ir dabar nueiti.

Pasiūlymas žavingas, bet turiu padėkoti ir kol jis užsisako dar vieną Whisky -- išeinu.

Namo grįžus neiškenčiu nepasigyrus dukteriai, bet dukters tai neimponuoja ir ji pataria, gink Dieve, nesakyti tėteli.

Sekančiame laiške yra telefono numeris. Paskambinu ir susitariame susitikti prie kavinės aptarti visas darbo aplinkybes. Ponas pasisako būsiąs lengvai atpažįstamas, nes esąs aukštas ir dėmesį atkreipiančios išvaizdos. Toks ir buvo. Aukštumo aukštas ir labai storas. Senokas jau, bet taip jaunatviškai margai apsirengęs, jog visi praeiviai po keliskart atsisuko. Rankose turėjo du plastikinius maišelius.

-- Tokia graži diena, einam į parką. Ten saulės atokaitoje aptarsime visus reikalus.

Margasis ponas parduvinėja amerikoniškus valymo preparatus. Iš vieno plastikinio maišelio išėmęs bonką man reklamavo, kaip tikrą šeimininkės stebuklą. -- Taupumas -- yra mūsų pirminis šūkis! -- Sako ponas. -- Pažiūrėk į vartojimo ypatybes. Gali viską valyti ir plauti, nuo automobilio iki baby vystyklų. Gali uždirbti net kelis šimtus dolerių per savaitę. Bonka kainuoja devyni doleriai, o tu ją parduosi už 12. Tučtuojau tris dolerius uždirbi. Nupirk iš manęs 10 bonkų ir jau turi 30 dolerių. Jei tu turi porą tūkstančių kapitalo, įnešus į mūsų firmą, tapsi dalininke ir net visos apylinkės superveisere ir daug daugiau uždirbsi. (Kiek, nepasakė.) Mes galime per savaitę išmokinti amerikoniško greito pardavinėjimo meno. Čia ne vien valymo priemonė, čia priemonė kovai prieš "pollution". Ar tu nenori, kad mūsų upės ir ežerai būtų sveiki?

-- Noriu, -- sakau, -- labai noriu, tačiau aš turėčiau galvoje darbą namuose, o ne per žmones vaikščioti ir šį stebuklą siūlyti.

-- Bet čia fantastiški pinigai garantuoti. -- Sako man susijaudinęs margasis ponas. -- Pažiūrėk į mane, ar aš ne turtininkas? -- Čia ponas dramatiškai iškelia rankas ir išpučia savo ir taip jau nemažą pilvą. Turiu pripažinti, kad kaip

biznismanas, kurio ofice suolas parke ir sandėlys -- du plastikiniai maišeliai; jis tikrai atrodė labai turtingai. Kokį darbą namuose aš turėjus galvoje? Atsakau, jog galiu mašinėlė parašyti 30 žodžių per minutę, galiu adresus be klaidų užrašyti. Jis pažiūrėjo į mane, lyg būčiau ne iš šio pasaulio ir aiškiai nusivylęs atsisveikino.

Po pirmojo bendros saunos ir margojo pono "quick rich" pasiūlymų, maniau, kad manęs jau niekas nebenustebins. Su trečiuoju darbdaviu susitariame susitikti geležinkelio stoty prieš kasos ir su raudona skarele rankoj. Mano naujasis darbdavys manęs jau laukė. Gana stambus, apie 60 metų, stambia nosimi ir labai blizgančiais saulės akiniais ant jos. Atsargumo dėliai telefonu jam pasisakiau savo tikrą amžių ir kad vienprie pensijos šiek tiek užsidirbti norėčiau, taip sakyti; prie duonos dar ir marmelado. Jis man pasisakė esąs panašioj padėty, bet žinąs kelią, kaip bendromis jėgomis galėtume dar net ir karjerą padaryti ir finansiniai tvirtai atsistoti ant kojų. Mano naujasis darbdavys besisveikindamas apžiūri mane nuo galvos iki kojų, ties kojomis kiek ilgėliau sustodamas.

-- Na, pusė bėdos, -- sako truputį nusivylusiu balsu. -- Juosmens beveik nėra, bet viršų pusė velnio. Man nesusingaudant, jis greit paaiškina esąs fotografas - mėgėjas, bet jei nori gerą pinigą greit padaryti, tai akto fotografijos, ypatingai senų tarpe esanti tikra aukso kasykla. Seniai į tai žiūri labai realistiškai ir jaunos, figūringos merginos nebemadoje. Nesą jokio paslėpto triuko, nei

ko nors nusišalstiančiai nemoralaus; vien apatinius skudurus kai kada nusimesti ir papozuoti. Didelis čia daiktas?!

Daiktas nedidelis, sustinku, bet aš norėčiau nors viršutinius pasilikti.

Mano darbdavys suapyksta. Ką aš čia vaidinanti šito amžiaus sulaukus? Tokių, kaip aš esą pilni pakraščiai. -- Kur tu uždirbsi šiandien 20 dolerių į valandą?

Niekur! Žinau. Mano amžiuje tokie uždarbiai tikrai nesimėto, bet jokių būdu negaliu atsakyti viršutinių. Darbdavys kažką pikto mano adresu burbtelėjęs, piktas nueina, net neatsisveikinęs ir dingsta geležinkelio stoties minioje.

Į ketvirtą laišką jaunbeatsakau. Taip ir nesužinosiu kokia laimė būtų man nusišypojuos.

Namuose su dukteria kalbu, sakau; laiškam rašyti gal man ir šiek tiek "english expression" trūkty. Duktė sako: -- Mama, tau daugiau, negu "english expression" trūksta. Geriau būk namie ir daržus ravėk!

Taip ir likau be karjerinio namų darbo. Bet pasiūlymai, ar jūs matote, kokie pasiūlymai?!

Aga

JOURNEYMAN
MILLING MACHINE HANDS
Experience in CAVITY RUBBER
MOLD MAKING and doing own set
ups.

Day shift, Overtime.
Good benefits.
ROBIN INDUSTRIES
1265 W. 65 St.
CLEVELAND, OHIO

(30-33)

MACHINE OPERATORS
GROWING FIRM NEEDS FULL TIME
MACHINE OPERATORS ON BOTH
1ST & 2ND SHIFT.
COMPANY PAID HOSPITALIZATION,
LIFE INSURANCE AND PROFIT
SHARING.

NO SEASONABLE LAY OFFS.
APPLY 9 A.M. TO 5 P.M.
HI-VOLTAGE EQUIPMENT
DIVISION

4000 EAST 116 ST.
CLEVELAND, OHIO 44105
An Equal Opportunity Employer (28-32)

VASARVIETĖ "DAINA"

CAPE CODE, "OLD SILVER BEACH"
W. FALMOUTH (MASS.) prie šiltos Gulfo srovės, švaraus pajūrio, išnuomojami patogūs ir gražiai įrengti kambariai. Poilsui rami ir geriausia vieta. Maistas šviežias ir gerai pagamintas, nuoširdi bei šeimyniška aplinka. Taip pat gaminamas dietinis maistas ir svečiai gali patys maistą gamintis. Kas mėgsta žūklauti -- nauja motorinė valtis. Kaina prieinama.

Svečiai norintieji ramiai ir maloniai praleisti atostogas prašomi skubiai rašyti:

"DAINA"

Sav. A. DAUKANTIENĖ-MORIARTY

124 BELLEVUE RD.

SQUANTUM, MASS. 02171

Pasiuntinio K. ŠKIRPOS veiklas SUKILIMAS LIETUVOS SUVERENUMUI ATSTATYTI

jau atiduotas spausdinti ir bus parduodamas po 15 dolerių. Užsiprenumeravus jį iš anksto -- po 12 dolerių už knygą.

Užsakymai autorius adr.:

2043 36 th St., SE
Washington, D.C., 20020

----- atkirkimui -----
Data .....
Jungdamas 12 dol. čekį (arba Money Order) prašau teiktis prisijusti man "Sukilimo" knygą, kai ji tik bus atspausdinta.
Pavardė .....
Gatvė .....
Gyvenvietė .....

Parašas

PASITEIRIAUKITE PAS MUS JEI GALVOJATE PIRKTI NAMĄ!

- Low Rates
- Minimum Expenses
- We pay 3 1/4 % on escrow accounts

6% - 2 yr. certificates (Min. \$5,000)

5 3/4 % - 1 yr. certificates (Min. \$1,000)

NUOŠIMČIAI IŠMOKAMI KAS MĖNESI

Member F.S.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

**Saint
Anthony
Savings**

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

KŪRYBA IR MOKSLAS

SUNKIAUSIU KELIU

Ką tik iš spaudos pasirodė vieno iš pačių produktingiausių lietuvių išeivijos rašytojų -- Jurgio Gliaudos naujas romanas "Sunkiausiu keliu". Jei pats autorius nebūtų to kūrinio pavadinęs romano vardu, tai skaitytojui užvertus paskutinį puslapį, nei įgalvą neatėtų mintis, kad šioje knygoje dėstomi įvykiai nėra gyvenimo tikrovė. Juk čia skaitai labai trumpo, bet lemtingo lietuvių tautos prisikėlimo naujam gyvenimui laikotarpį, nužymėtą tikrais faktais ir tikrųjų veikėjų bei dalyvių vardais. Tai Lietuvos istorijos dalis beletristinėje formoje ir gal tikrai būtų naudingiau, kaip kai kurie skaitytojai sako, kad būtų daugiau padirbėta ir parašyta ne romano, o tikrų atsiminimų ar monografijos žanru, bet romano vardas labiau patraukia skaitytojus ir suvilioja, todėl tokia knyga plačiau pasklinda po lietuviškąjį pasaulį, kai tuo tarpu monografijos ar istorijos ilgai gali lientynose.

Šio romano herojumi Gliauda pasirinko Mykolą Sleževičių, naujam gyvenimui prisikeliančios 1918-1919 Lietuvos ministrį pirmininką, pradedamas jo šeimos vargū grįžimu iš Rusijos į savo tėvų žemę, kur pirmąsias dienas praleido Vilniuje, susitikinėdamas su senai matytais draugais, tirdamas krašto gyventojų ir priešų nuotaikas. O gyvenojų ir iškiliųjų to laiko inteligentų nuomonės įvairiais politiniais ir lietuvių tautos likiminiais klausimais buvo taip pat labai įvairios, kaip ir mūsų dabar čia išeivijoje. Todėl nelengva buvo pasiekti vieningos nuomonės Lietuvos valstybės atkūrimo iš karo griuvėsių darbams. O delsti ir ginčytis nebuvo laiko, reikėjo skubiai veikti.

Autorius atvaizduoja keletą ir tokių asmenų, kurie savo mąstyme, elgesyje ir veiksmuose lengvai plasnoja kaip vėjo nešiojami, nesistengdami giliau žvelgti į tautos ateitį, besitenkindami šios dienos asmenine egzistencija. Dėmesio verti šie M. Sleževičiaus žodžiai: "Atsiminkite, kad Voroneže, Peterpilyje, netgi Kalugoje, mes visų pirmąją dieną ne rusų, bet savų, lietuviškų bolševikų".

Čia pravartu prisiminti, jog ir dabartinė Lietuvos okupacijoj taip yra. Tokių "savųjų" netrūksta ir laisvame pasaulyje pri-

sidengusių Lietuvos vardu, o tarnaujančių savo tėvynės priešui. Lietuva visais laikais turėjo ir turi tylių herojų, kurie iškyla tik tau-

• Naujasis Jurgio Gliaudos romanas "SUNKIAUSIU KELIU" įdomiai vaizduoja Lietuvos nepriklausomybės pradžią -- mūsų tautos ryžtą eiti nuosavu laisvės keliu. M. Sleževičiaus vyriausybės sudarymą, savanorių pašaukimą ir kita.

Išleido Dr. K. Griniaus Fondas -- c/o J. Urbelis, 1649 No. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160.

tos kritiškam momentui atėjus ir daug jų žina net vardų sužinoti nespėjus, kad herojaus būta. Štai autoriaus bevardis veikėjas kariškis sušunka: "Man nerūpi alga, man Lietuva rūpi". Kitas vėl -- "Aš ne dėl algos čia atėjau, aš dėl Lietuvos laisvės kovosiu". O tokių Lietuvai netrukus, kurie kaip vienas teigiamai atsiliepią M. Sleževičiaus tartus žodžius tautai: "Tėvynė gyva ir nenugalėta... Nėra kam ją ginti. Svetimi atėina ir neša mums badą, gaisrų pašvaistes ir asarų upelius. Iš kaimų, iš miestelių -- visi kaip vienas laisvės ginti..."

Šiame romane autorius aprašo pirmuosius Lietuvos vyriausybės organizavimosi žingsnius ir pirmųjų mūsų tautos veteranų charakterius. Kaip Agonijoje autorius J. Gliauda vaizdžiai supažindina skaitytoją su Lietuvos valstybės žlugimu, taip Sunkiausiu keliu -- su Lietuvos valstybės atkūrimu iš po karo griuvėsių. Asmeninį žmogaus gyvenimą autorius apvelka idealo aureole, pav., žmonai dejuojant, kad jiems reikia skirtis jam vykstant į Kauną, Sleževičius sako: "Gyvenimas, paskirtas Lietuvai bus vertesnis už

gyvenimą, paskirtą sau".

J. Gliauda yra laimėjęs visą eilę premijų už romanus ir noveles. Jo kūryba pasižymi savitu charakteriu, kur eilėje leidinių atsispindi lietuvių tauta. Vienuose romanuose nušviečia vokiečių ir bolševikų okupacinius metus ir tautos išgyvenimus. Kitur partizanų pogrindžio veiklą, paskutinį Lietuvos valstybės žlugimą ir mūsų išeivijos gyvenimą, mūsų rūpesčius, laimėjimus ir vargus. Ir vienas iš paskutinių, kuris chronologiškai tvarka turėtų būti vienas iš pirmųjų, vaizduoja iš caro priespaudos naujai besikeliančios nepriklausomos valstybės rūpesčius, kovas ir to laikotarpio krašto žmonių nuotaikas. Tai Sunkiausiu keliu.

Perskaitęs ir prisiminęs visus jo kūrinius pasijunti tartum pats po visą Lietuvą įvairiais laikotarpiais pakeliavęs, su pačiais veikėjais diskutavęs ir visas Lietuvos gyvenimo problemas sprendęs. Ir lieki su autoriaus veikėjo mintimis, kad po audros visada ateina giedra, kurios mes visi taip laukiame. Tai dar vienas įnašas į Jurgio Gliaudos ir taip turtingą literatūrinį kraitį.

Išleido dr. K. Griniaus fondas, aplankas dail. B. Murino. Kaina 5 dol.

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS SET UP MEN. ON BROWN & SHARPE. Steady work, and fringe benefits. MEL-BA MFG. CORP. 6295 Lear Nudge Rd. North Ridgeville, Ohio 216-777-4936 (23-32)

BODY MAN 1st class only. To do body & frame work. Name your own price. 1-302-658-8208 (28-32)

VALENTINAS LIOVENTAS, plačiai žinomas Chicago Lietuvos Operos solistas, atlikęs visą eilę vaidmenų operų pastatymuose, šiemet dainuos Zunigos partiją "Carmen" operos spektakliuose balandžio 28 ir gegužės 6 d. Chicagoje.

Nenumatyta pertrauka... Epidiaskope įstrigo skaidrė... "mechaniška" stengiasi pašalinti kliūtį... Dail. Ada Sutkuvienė, Ged. Biskis, A. Jurkūnas (epidiaskopą valdęs), J. Jurkūnas ir D. Bartkuvienė. A. Plaušiničiū nuotrauka

Popietė su Ada Sutkuviene

Balandžio 8 d. Chicagoje, Lietuvių Tautinių Namų pastogėje, įvyko devintoji sekmadienio popietė. Jos metu dalyviai turėjo malonią progą susipažinti su dailininke Ada Korsakaitė-Sutkuviene. Jei kai kas iš popietės dalyvių atėjo į salę mažą ką apie šią dailininkę žinodamas, tai salę apleido, patyręs, kad ji yra kūrybinga ir eilės dailės sričių talentinga puoselėtoja: keramika, grafika, tapyba, mozaika, vitražai, akvarelė, pagaliau, knygų iliustratorė...

Popietė su dailininke Ada Sutkuviene vedė aktorė Zita Kevalaitytė-Visockienė. Dailininkės nueitąjį gyvenimą ir mokslo kelią šiltu žodžiu nupasakojo dailininkė Zita Sodeikienė. Ada studijavo meną Immaculate Heart Kolegijoje ir ją baigė bachelor of arts laipsniu "cum laude". Vėliau studijas gilino Art Student's League ir Pratt Institute, New Yorke. Keletą metų intensyviai dirbo dail. A. Valeškos meno studijoje, daugiausia bažnytinio meno ir vitražų skyriuose.

Dailininkė Ada dalyvavusi apie 40 grupinių pa-

lyčia, esanti prie jų vienuolyno Chicagoje, išpuošta dail. A. Sutkuvienės mozaika ir keramika. Buvojusieji dail. Ados ir dr. P. Sutkų rezidencijoje, teigia, kad ji esanti didi meno galerija.

Dailininkė Ada Sutkuvienė savo trumpoje paskaitoje supažindino popietės dalyvius su jos studijų aplinka, potroškiais, o taip pat su kūriniais, paminėdama jų darbo techniką, norint išgauti geresnę spalvą, liniją... Beje, popietėje dalyvavęs lietuvių žurnalistikos ir išskirtinai reportažo veteranas kun. dr. J. Prunskis, gavęs dailininkės paskaitos tekstą ir leidimą, ją išspausdino Tėvų Marijonų leidžiamame žurnale "Laivas".

Paskaitos tąsoje dailininkė Ada perteikė ekra-ne epidiaskopu jos kūrinių skaidres, trumpu žodžiu kiekvieną jų apibūdinant ir nurodant vietą, kur jie nūn randasi. Tokiu būdu auditorija gerėdamosi arti šimtos dailės vaizdų, drauge su autore praėjo jos kūrybos kelią ir rūpesčius. Taip pat LTN salės sienos buvo papuoštos dailininkės tapybos darbais.

Popietė baigdama Zita Visockienė, visų dalyvių vardu pareiškė dailininkei padėką už sutikimą popietėje dalyvauti, pasidalinti savo mintimis, atskleisti save, kaip kūrėją ir menininkę. Vėliau popietės dalyviai dailinosi įspūdingą gausą prie kavos ir užkandžių.

Tolesnė Lietuvių Tautinių Namų ir Lietuvių Moterų Federacijos Chicago klubo rengiama popietė su muzike Alice Stephens bus š.m. gegužės 20 d.

M. Valiukėnas

WANTED AT ONCE EXPERIENCED ALL AROUND MACHINISTS. For TURRET LATHE and MILLING MACHINES. Must have job shop experience and be able to set up work from blue prints & close tolerance. DAY SHIFT Retired machinists welcome J. & M. MACHINE INC. 1234 E. 286 ST. Behind RAMADA INN CLEVELAND, OHIO 216-289-1234 (29-35)

WANTED EXPERIENCED ARC WELDERS Medium sized company needs persons with 5 or more years of experience in reading blueprints and performing hand welding operations in most positions. Excellent fringe benefits include cos-of-living allowance, paid hospitalization for employee and family, liberal vacation, holiday and pension plans. APPLY AT HARLO PRODUCTS CORP. 4210 FERRY ST. GRANDVILLE, MICH. 49418 (29-31)

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS CHICAGOS SKYRIUS š. m. gegužės 5 d. rengia tradicinį PAVASARIO BALIŲ SU ĮVAIRIA, IDOMIA PROGRAMA; meninę dalį atliks moterų sekstetas "VILTIS", muzikės Reginos DITKIENĖS vadovaujamas. Veiks loterija. Šokiams gros šaunus orkestras. Bus skanios ir gausios lietuviškos vaisės. VIETA: Lietuvių Tautiniai Namai, 6422 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill. PRADŽIA 7:30 val. vakaro. Visi lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti. Auka tik \$7.50 asmeniui. Stalūs prašoma asmeniniai, laiškais ar telefonu rezervuoti iš anksto, telefonu skambinti: 538-8145 arba 927-6922 (tik po 6 val. vakaro). Skyr. valdybos adresas: 4429 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60632.

25-50% NUOLaida!

*****

Velykų, mokslo metų baigimo bei kitomis progomis, geriausia dovana yra knyga, nes ji ilgiau išliks už bet kurią kitą dovana.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS LEIDYKLA

teikia daug lengvatų perkant leidyklos išleistus leidinius, išskiriant Encyclopedia Lituanica. Išnaudokite šią retai pasitaikančią progą.

Teirautis:

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA

395 W. Broadway, P.O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA Telefonai: darbo metu (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759

FILATELIJOS KAMPELIS

(4)

ANTANAS BERNOTAS

JAV išleido šiuos naujus pašto ženklus: 1. Sausio 12 d. -- ikišiolinio piešinio 1 dolerio pašto ženklą juostos formoje.
2. Sausio 26 d. -- 8 c. pašto ženklą su vienu žodžiu LOVE.
3. Vasario 10 d. -- 15 c. aerogramą su balionais.
4. Vasario 16 d. -- 8 c. p. ženklą Amerikos revoliucijai paminėti. Piešinyje: senovinė spausdintuvė spausdina plakatus.
5. Vasario 28 d. -- 8 c. p. ženklą kompozitoriui George Gershwin paminėti.

George Gershwin (1898-1937) gimė Brooklyne, N.Y. Mokėsi pianą ir harmonijos ir dirbo vienoje muzikos kūrinių leidykloje. Turėdamas 21 metų amžiaus, jau sukomponeavo pirmąjį savo modernios muzikos kūrinių arba jazzui ir piano. Sukūrė lydimosios muzikos filmams. Parašė iš viso apie 400 kūrinių, kurių patys žinomiausi yra: Rhapsody in Blue, Porgy and Bess, An American in Paris, Concerto in F, Second Rhapsody ir Cuban Overture.

IZRAELIS išleido naują 3 p. ženklų seriją su gražesniais krašto vaizdais: Hamifratz Hane'elam, Koralo sala ir su Hermono kalnu. Pastarąjį čia dedame.

Hermonas (arabiškai Jebel esh-Sheikh -- "Senas kalnas" arba Jebel eth-Thel -- "Sniego kalnas") guli šiaurės Palestinoje prie Sirijos ir Libano sienos. Aukščiausia viršūnė Antilbanono kalnų grandinės ir pats aukščiausias iš trijų kalnų grupės -- turi 9056 pėdas nuo jūros lygio ir yra padengtas sniegu. Dėl savo grožio apdainuotas poetų. Minimas jau Biblijos laikais ir jo atkarnėse randamos senovinės Baalo šventovės bei graikų šventyklų griuvėsiai. Yra sakoma, kad ant Hermono kalno yra įvykęs Kristus Persimaitinimas, nes ir psalmėje sakoma, kad Jo veidas buvo baltesnis už Hermono sniegą.

KANADA išleido šiuos naujus pašto ženklus: 1. Vasario 21 d. -- du aštuonių centų pašto ženklus (3-ioji serija) su Algonquin indėnais. Pašto ženklai porėlėmis: viename parodyta indėnų stovykla paežerėje ir indėnai medžioja antis (nežinomo dailininko paveikslas). Kitame -- algonkino indėno namų apyvokos daiktai, daryti iš odos.

Algonquin ar Algonkian indėnai -- viena iš gausiausių indėnų giminių. Kai europiečiai 17-tame šimtmetyje atsikraustė į

šiaurinės Amerikos kontinentą, algonkinus rado begyvenančius šiaurės rytuose nuo šv. Lauryno upės žiočių maždaug iki James upės Virginijoje, o vakaruose jų giminės siekė net Uolotuosius kalnus ir dalinai supo kitas indėnų gimines, kaip Huronus ir Orokėzus. Šiaurėsne prasme algonkinais dabar vadinami Quebeco indėnai.

2. Kovo 9 d. -- 3 pašto ženklus -- 8, 10 ir 15 centų vertės Kanados Karališkosios Raitosios Policijos (RCMP -- Royal Canadian Mounted Police) įsteigimo 100 metų sukakčiai paminėti: komisierius G. A. French ir jo žygis vakarais, policijos spektroskopas ir raitosios policininkas maneže.

V. VOKIETIJA išleido 40 pfenigų pašto ženklą su Heidelbergo miesto vaizdu.

Heidelberg miestas guli prie Neckaro upės (Reino įtaiko), jo kairėje pusėje šiaurame slėnyje, labai gražioje apylinkėje. Tai labai senas miestas, minimas jau 1196 m. Ant Jettenebuhl kalvos kyšo didžiulė pilis, kurios atskiros dalys tebėra iš Karolio Didžiojo laikų, o XVI-XVII amž. pristatyti renesansiniai skyriai. Pilies rūsiuose yra pats didžiausias vynu bosas, talpinas net 49,000 galonų vynu. Bet didžiausias Heidelbergo garas yra jo universitetas, įkurtas 1385 m. Pradžioje veikė kaip katalikų mokslo įstaiga, nuo 1556 m. perėjęs kalvinų žinion, nuo 1803 m. tapęs pasaulietinių mokslų centru ir bene pats geriausias Vokietijoje. Universitete studijuoja apie 2000 studentų ir turi per 200 mokomojo persona lo bei didžiulės bibliotekas. Laik 30 metų karo ir karų su prancūzais metu miestas buvo gerokai apnaikintas, bet II Pas. karo metu nenukentėjo. Be universiteto dar yra keliolika kitų mokslų institucijų. Yra visa eilė senų amžių rūmų ir bažnyčių. Jaupradedant nuo 1536 m. Heidelberge studijavo didelis skaičius Lietuvos atvykusių jaunuolių. Jų buvo ir Nepriklausomos Lietuvos laikais. Mieste yra ir pramonės bet didžiausias jo pajamų šaltinis tai turizmas. Nuo II Pas. karo Heidelbergas yra vyriausios amerikiečių kariuomenės būstinė. Tuoj po karo ten gyveno ir nemažas lietuvių būrys. Mieste gyvena apie 118,000 gyv.

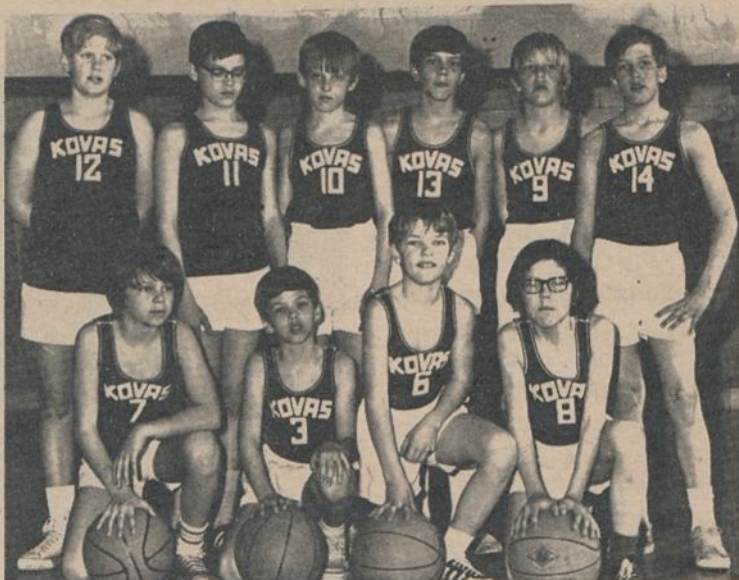
Česlovo Gedgaudo knygos MŪSŲ PRAEITIES BEIEŠKANT pristatymas Kalifornijoje

Česlovo Gedgaudo nepaprastai įdomios knygos "Mūsų praeities beieškant" pristatymas įvyko š.m. kovo mėn. 25 d. sekmadienį Los Angeles Tautiniuose namuose. ALTS-ka kartu su S. Monikos lietuvių klubu, surengė tą pristatymą. Pilnutėlė salė žmonių įrodė, kad visuomenė gyvai susidomėjo tuo retu kūriniu, kuriame iškeliama užmirštoji mūsų tautos gili proistorė.

Knygą pristatė rašytojas J. Gliuda. Sekė trumpa ir įdomi meninė programa. Aktoriai Ona ir Andrius Mironai išpūdingai išpildė XII šimtmečio Sauluvonės raudą, deklamuodami tą knygos ištrauką su giliu jausmu ir skambia, žavinga tarena. Po jų, socialistė J. Čekanauskienė, akompanuojant komp.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

ANTANAS GRINIUS

ŠALFAS Metinėse Pirmenybėse, kurios įvyko Detroito š.m. gegužės 5-6 d. žais šie Jaunių D klasės krepšininkai: Stovi: G. Zaranka, D. Skiotys, L. Erlingis, R. Matvekas, A. Rugienius, A. Anušis kapitonas, A. Petrulis, D. Rudis, L. Orentas, P. Jankus, Trūksta P. Žalkausko, Treneris Ed. Sventickas, K. Sragausko nuotrauka

NAUJAS TĖVŲ KOMITETAS

LB Lituanistinės mokyklos tėvų susirinkime balandžio 8 d. Lietuvių Namuose 1973-1974 mokslo metams išrinktas naujas tėvų komitetas: Stasys Erlingis, Danutė Jankienė, Juozas Orentas, Vacius Lėlis ir Zuzana Skiotienė. Į revizijos komisiją: Liuda Rugienė, Julija Zarankienė, Alfonsas Kasputis ir Jonas Urbonas.

Taip pat susirinkimas nutarė 1973-1974 metams išnuomoti Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos naujas mokyklos ir kultūrinio centro patalpas.

TALKININKAVO DAŽYMO DARBAMS

Kultūrinio Centro vidaus dažymo darbuose balandžio 7 d. talkininkavo: Ignas Anušis, Antanas Žalkauskas, Alfonsas Velavičius, Norimtas Udrys, Antanas Dainius, Frank Zager, jr. Zager ir Jonas Urbonas.

LĖLIŲ SPEKTAKLIS

Balandžio 15 d. Lietuvių Namuose buvo surengta vaikams "Lapės Teismas" V. Pietario 1 v. pasaka, kurią gan gražiai ir vykusiai atliko Detroito jaunesni moksleiviai ateitininkai. Po šios pasakos turėjome lėlių teatrą, kur autorė ir režisierė L. Rastenytė-Lapins.

kienė išpildė pasaką "Dailidė, Perkūnas ir Velnias".

Salėje dalyvavo ne tik vaikai, bet buvo ir suaugusių. Vėliau turėjome kavą su pyragaičiais. Programą pravedė Rita Garliauskaitė.

"AIDO" KONCERTAS

Hamiltono Lietuvių Mergaičių Choro "Aidas" koncertui balandžio 29 d., 3 val. Mercy kolegijos patalpose, bilietus išsigyti galima pas visus Jūrų "Švyturio" šaulių kuopos valdybos narius ir pas šiuos platintojus: Vladą Paužą "Neringoj", Martyną Stonį ir Stasį Erlingį. Jei dar liks, bus parduodami koncerto dienoje, kasoje.

Detroitiečiai, neapvilkiame Hamiltono mergaičių ir stenkimės Mercy kolegijos salę pripildyti.

PAVYKUSI PARODA

Balandžio 15 d. buvo uždaryta dailininko Vytauto Ogilvio meno paroda, trukusi visą savaitę. Buvo išstatyta 60 įvairių paveikslų. Pusė buvo parduoti. Paroda susidomėjimas buvo didelis ir ją aplankė virš 300 žmonių.

"ALKOS" SUKAKTIS

"ALKA" Detroito Dramos Sambūris sceninės veiklos 20-ties metų sukakčiai atžymėti balandžio 7 d. Lietuvių Namuose išėjo į sceną su poeto dramaturgo Balio Sruogos kūryba, įžanginį žodį tarė, svečius pasveikino ir su poeto dramaturgo biografija supažindino režisierius ir sambūrio vadovas Justas Pusdešris.

Henrikas Dūda padėkdamas iš "Giesmė apie Gediminą" ir Algirdas Pesys iš "Kazimieras Sapiega". Po deklamacijų buvo suvaidinta iš "Milžinių Paunksmėje" epizodai: "Karūnos Vėtra" ir "Žemės Trauka".

Šiuose epizoduose aktoriai mus nuvedė į senovės laikus ir gražiai pristatė senovės lietuvių epizodus, turėjome apžvalgą tų laikų vadovus.

Vaidavo: lenkų karalių Jogailą -- Karolis Balis, karaliaus žmoną Sofiją -- Elena Zubrickienė, Krokuvos vyks, Zbigniev -- Kazimieras Gričius, kunig. Švitrigailą -- Vytautas Ogilvis, Kataliną -- Danutė Jankienė,

sisekimo su jo knyga ir kad toliau šviestų mūsų visuomenę savo idėjomis atradimais. Kitoms gi organizacijoms linkime pasekti ALTS-gos ir S.M.L. Klubu pavyzdžiu, ir darniai susidėjus, ruošti daugiau tokių idomųjų kultūrinių sąbūvių, kurie, kaip įrodė dalyvių skaičius, turi didelio pasisekimo.

A. Markevičius S.M.L. Klubu pirm.

Elžbieta -- Rita Garliauskaitė, riterį Zarembą -- Henrikas Dūda, riterį Korničą -- Justas Pusdešris ir kalėjimo sargas -- Algirdas Pesys.

Prieš kiekvieną veiksmą pranešėjas Arūnas Udrys smulkiai nupasakodavo būsimo veiksmo turinį ir vietą kur jis vyksta.

Aktoriai savo roles atliko labai gerai ir iš publikos teko girdėti, tai buvęs jų 20 metų laikotarpį geriausiai parinktas veiksmas ir kuo geriausiai atliktas.

DETROITO LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ CENTRO METINIS SUSIRINKIMAS

Įvyko balandžio 8 d. Lietuvių Namuose. Susirinkimą atidarė ir jį pravedė pirm. Antanas Sukauskas, sekretoriaus Rita Garliauskaitė, Susirinkime dalyvavo virš 30 Detroito įvairių organizacijų atstovų.

Atsistojimu ir tylos minute buvo pagerbti žuvę už Lietuvos laisvę ir mirę organizacijos nariai.

Pereitų metų protokolą perskaitė Rita Garliauskaitė. Veiklos pranešimus padarė: pirmininkas ir einais išdininio pareigas Antanas Sukauskas, finansų sekretorius Antanas Šileika, o revizijos komisijos aktą perskaitė Marijonas Šnapštys.

Susirinkimas nutarė centro valdybos narių sąstatą padidinti iki 12 ir į ją išrinkti: Elžbieta Paurazienė, Vincas Tamošiūnas, Pranas Polteraitis, adv. Rimas Sakis, Bernardas Brizgys, Mykolas Vitkus, Jaunutis Gilvydis, Stefa Brizgytė, Viktoras Nakas, Aldona Taurkevičienė, Rita Garliauskaitė ir Antanas Sukauskas.

Į revizijos komisiją: Marijonas Šnapštys, Vacius Lėlis, Kazys Sragauskas -- nariai ir Antanas Šileika -- kandidatas. Vilniaus krašto s-gos atstovas Kazys Veikutis perskaitė pareiškimą, kuriame išdėstė pastebėtą kongreso atstovo Robert J. Huber Amerikos kongreso rekorduose padarytą klaidą ir prašė daryti žygių šią neteisingą klaidą atitaisyti.

Kongreso atstovas Robert J. Huber 1973 met. vasario 8 d. Amerikos kongreso rekorduose užregistravo tokį savo pareiškimą:

"Vasario 16 d. lietuvių kilmės amerikiečiai minės savo nepriklausomybės paskelbimo 55 metų sukaktį. Po rusų viešpatavimo ilgo laikotarpio nuo 1795 iki 1915 m. nepriklausomybė buvo paskelbta 1918 metais. Deja, šis nepriklausomas laikotarpis netruko per ilgai. Rusų raudonoji armija įsiveržė Lietuvon 1919 m. tik vadovaujant maršalui Juozui Pilsudskiui, lenkų buvo išvysta. 1920 m. bolševikų vyriausybė, pagaliau, pasirašė taikos sutartį, pripažindama Lietuvos nepriklausomybę".

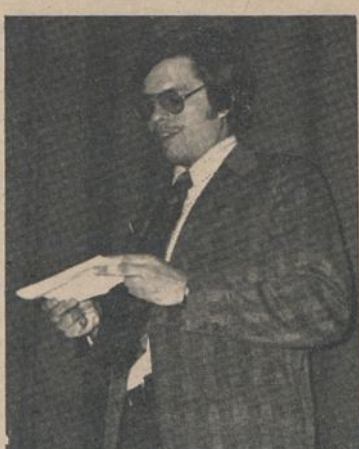
Šis K. Veikutio pranešimas susirinkime buvo diskutuojamas ir jo reikalu pasisakė Vacys Urbonas, Martynas Stonys, Albertas Misūnas, Jurgis Rekašius, Elžbieta Paurazienė, Petras Bludžius, Petras Pagojus, Antanas Norus ir kiti. Iš diskusijų paaiškėjo, kad Detroito laikraščių bibliotekos kaip kad "Free Press" ir "Detroito News" užverstos iš okupuotos Lietuvos knygomis ir įvairia literatūra. O geros literatūros kuri nušviestų tikrąją Lietuvos padėtį -- labai mažai, arba iš vis nėra.

Nuarta nupirkti gerų knygų ir tas bibliotekas aprūpinti. Paskelbtą R.J. Huber ir įrekoruota rekorduose klaidingą pa-

reiškimą daryti žygių jį atitaisyti.

Susirinkimas buvo pravestas labai sklandžiai ir visi klausimai buvo išsiaiškinti.

ROBERTAS SELENIS -- GABUS STUDENTAS

Robertas Selenis, jaunas visuomenininkas ir Detroito lietuvių studentų pirmininkas.

Balandžio 8 d. Detroito universitete buvo atžymėti gabūs studentai, jų tarpe ir Detroito lietuvių studentų pirmininkas Robertas Selenis, kuris studijuoja tarptautinę politiką. Tą dieną Robertas Selenis buvo priimtas į garbės korporaciją, apdovanotas mokslo pažangumo medaliu ir įteiktas dekanas raktas. Detroito universiteto laikraštis "Varsity News" paduodamas sąrašą pagerbiamų studentų, kartu pažymi, kad iš viso universiteto šiais metais dekanas raktą gauna tik 10 studentų, mokslo pažangumo medalius 47 (tik du iš politinių mokslų skyriaus) ir 39 studentai priimti į garbės korporacijas.

Nors Robertas Selenis labai aktyvus lietuviškoje veikloje, tačiau moksle pasiekė ir kitą pažangą, keturių metų politinių mokslų kursą baigė per tris mėtus, peršokdamas net du semestrus. Šį pavasarį Robertas Selenis jau gaus bakalaurų laipsnį iš politinių mokslų.

Universitete ir už universiteto, Robertas visuomet drąsiai iškelia Lietuvos reikalus, todėl universitetas visuomet jį deleguoja Detroito universitetą atstovauti kituose universitetuose. Jis yra atstovavęs Ann Arbor universitete ir Jungtinių Tautų savaitės masinėse demonstracijose, kur pasakė ganą drąsiai kalbą.

Kovo 30, 31 ir balandžio 1 d. buvo vienintelis universiteto atstovas Prezidentiniame simpoziume, kuris įvyko French Lick, Ind. kur buvo suvažiavę atstovai iš 200 universitetų. Simpoziume taip pat dalyvavo Amerikos vyriausybės senato atstovų rūmų ir kariuomenės atstovai.

PROF. VAINUČIO K. VAITKEVIČIAUS PASKAITA

Balandžio 8 d. Lietuvių Namuose Wayne State Universiteto prof. Vainutis K. Vaitkevičius, MD laikė paskaitą "Ką kiekvienas turėtų žinoti apie vėžį". Prof. pasakymu vėžys atsiranda: odos -- nuo per daug šiluminės saulės, plaučių -- nuo rūkymo, skilvio -- nuo gėrimo. Taip pat paaiškino kaip vėžys atsiranda ir kitose kūno dalyse ir skaidrėmis pailiustravo atsiradimo žymes.

Amerikoje 1000 žmonių miršta nuo vėžio kiekvieną dieną. Po paskaitos atsakinėjo į svečių paklausimus.

Paskaitą surengė Detroito Lietuvių Kultūros klubas, kuriam pirmininkauja Antanas Musteikis.

Nepaprasta 6 pėdų sniego pusnis Martyno Kavolio šeimos rezidencijos užpakaliname kieme 1973 m. vėlyvą laiką East Dubuque priemiestyje, Illinois. André Kavolius su sūneliu J. Kavoliumi ir sūneliu J. Kavoliumi. Nuotrauka daryta Patricijos Kavolienės.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

PAVASARIO BALIUS

Vysk. Valančiaus Lituanistinės Mokyklos pavasario balius ir šiais metais įvyks Atvelykio šeštadienį, balandžio mėn. 28 d., 7:30 val. vakare šv. Jurgio parapijos salėje.

Programoje išraiškos šokio šokėja Regina Kryžauskaitė-Giniotienė iš Toronto ir Čiurlionio ansamblio tautinių šokių grupė vadovaujama Petro Maželio palydint kanklių ir kitų tautinių instrumentų orkestrui vadovaujamam ponu Mikulskių.

Šiltą vakarienę ruošia patyrusios tėvų komiteto ponios.

Šokiams gros Continental Music kapela.

Stalus po dešimt asmenų ir pavienias vietas prašome rezervuoti pas E. Alšėnienę telef. 526-6831, B. Maineliene telef. 692-1690, L. Nagevičiene telef. 845-4954 ir Z. Gobį telef. 442-0022.

Kaina porai \$15.00, vienam asmeniui \$8.00 ir studentams bei moksleiviams \$3.00.

Pavasario balių ruošia tėvų komitetas.

DIRVOS RUDENS BALIUS

Šio rudens parengimų sezonas bus atidarytas Dirvos baliumi rugsėjo 15 d. Naujųjų Lietuvių Namų pokylių salėje su įdomia menine programa.

• Naujųjų Lietuvių Namų Clevelande oficialus atidarymas įvyks š. m. birželio 23-24 d. Visi Clevelando lietuviai maloniai kviečiami iškilnėse dalyvauti.

• Clevelando Vyrų Okteto maratonas įvyks gegužės 12 d., Čiurlionio Ansamblio namuose. Pradžio 7 val. vakaro, pabaiga 2 val. ryto. Koncerto metu svečiai patogiai sėdės prie staliukų ir galės gaivinti sielą daina, o kūną savo mėgstamu gėrimu. Dury bus atrakintos 6:30 v. v. Svečiai kviečiami ateiti bet kuriuo laiku ir išklausti dalį programos ar visas septynias.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

Clevelando Vyrų Oktetas, š. m. gegužės mėn. 12 d., šeštadienį, Čiurlionio Ansamblio namuose dainuos 100 dainų. Sėdi iš kairės: R. Bubiys, V. Žiedonis, R. Babickas, G. Motiejūnas ir R. Burkus, stovi: M. Motiejūnas, M. Aukštutis, D. Staniškis ir A. Gylis.

VISI LIETUVIAI DALYVAUKIME PAMINKLO ATIDARYMO IŠKILNĖSE,

1973 M. GEGUŽĖS 13 D. PAMALDOS 10 VAL. RYTO ŠV. PANELĖS
NEPALIAUJAMOS PAGALBOS BAŽNYČIOJE.

PAMINKLO PAŠVENTINIMAS — TUOJ PO PAMALDŲ. ORGANIZACIJAS PRAŠOME DALYVAUTI SU VĖLIAVOMIS.

Iškilmingas banketas-koncertas 18022 Neff Rd. viršutinėje salėje. Pradžia 4 v. p. p.

Kvietimus prašome užsakyti ar įsigyti iki gegužės 9 d. kreipiantis: Baltic Delicatessen, tel. 481-5314, Patria, 531-6720, J. Sadauskas 481-0693, J. Damušis 381-8408 ir A. Kalvaitis 962-1766.

AUKA — \$6.00 ASMENIUI. PELNAS SKIRIAMAS PAMINKLO STATYBAI.

PAMINKLO STATYBOS KOMITETAS

Dr. K. Pautienis demonstruoja Clevelando šaulių susirinkime filmą apie širdies atakas.

J. Garlos nuotrauka

Rodė filmą apie širdies priepuolius

Š. m. balandžio 8 d. šv. Jurgio parapijos salėje Clevelando šauliai rodė Amerikos Širdies draugijos pagamintą filmą apie širdies atakas. Paaiškinimus laike filmo demonstravimo davė dr. K. Pautienis.

Jei pilnai užsikemša kraujas kresuli viena iš širdies vainikinių arterijų, kuri maitina širdį, priepuolis dažniausia būna staigus ir mirtinas. Jei nepilnai užsikemša arba užsikemša jos mažą šakelė, tai širdies smūgis būna sunkus, bet dažniausiai ne mirtinas. Amerikoje kasmet pasitaiko virš pusės milijono širdies atakų. Labai didelis nuostimtis širdies priepuolių baigiasi mirtimi, namie arba ligoninėje. Amerikoje mirtis nuo koronarinių širdies priepuolių kasmet didėja. 1930 metais iš 100.000 žmonių širdies priepuoliu ištikta buvo tik 7.9, o jau 1963 iš 100.000 žmonių širdies priepuolių pasitaikė 290 su širdies atakomis.

Amerikos Širdies draugijos specialistai skelbia šiuos žymesnius simptomus širdies priepuolio: prailgintas spaudimo jausmas arba skausmas užpakalyje vidurio krūtinės; širdies skausmas gali persiduoti į kai-

rijų petį į rankas, skausmas gali iradijuoti į kaklą arba apatinį žandikaulį; su minėtu skausmu vyksta kūno prakaitavimas, minėti skausmo simptomai gali laikinai pranykti ir vėl už kiek laiko pasirodyti; jei aukščiau minėti simptomai pasirodė, patartina tuojau šaukti gydytoją arba ligoninę vežti į ligoninę.

Širdies Draugija skelbia patarimus, kaip sumažinti širdies priepuolių skaičių. Patartina nerūkyti, nes rūkymas didina širdies priepuolių skaičių, valgyti kiek galima mažiau gyvulinių riebalų, vengti labai sunkaus ir greito nervuoto darbo.

Amerikos Širdies Draugija, taip pat pagamino filmą apie galvos kraujotaką ir širdies priepuolius. Patartina nerūkyti, nes rūkymas didina širdies priepuolių skaičių, valgyti kiek galima mažiau gyvulinių riebalų, vengti labai sunkaus ir greito nervuoto darbo.

Jei gydytojas iš anksto ligonio negydė ir nėra matęs, tai gydytojui labai sunku nustatyti mirties priežastį ar ligonis

staiga mirė nuo širdies atakos ar žmogus numirė nuo smūgio į galvą užsikimšus stambiam galvos kraujui indui, ar staiga plyšus stambesnei arterijai.

Dr. K. Pautienis

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS lietuvių pensininkėi moteriai. Netoli E. 185 gatvės. Galima naudotis virtuve ir kitais patogumais. Skambinti savaitės dienomis po 3:30 val. vak. telef. 481-7081. (30-31)

PARDUODAMAS NAMAS

East 185 gatvės rajone. 3 miegamųjų, colonial. 20x22 garažas. Moderni virtuvė ir vonia. Parduoda savininkas. Tel. 531-2554. (29-32)

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 28 D. Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos tradicinis balius.

GEGUŽĖS 5-6 D. Clevelando ateitininkų šeimos šventė.

GEGUŽĖS 12 D. Clevelando vyrų okteto 100-to dainų maratonas.

GEGUŽĖS 13 D. Naujos Parapijos salėje Lietuvių šimtmečiui atžymėti paminklo šventinio iškilmės.

GEGUŽĖS 20 D. Motinos Die nos minėjimas. Ruošia Clevelando šaulių Moterų Sekcija.

BIRŽELIO 3 D. šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimas Nauj. parapijos salėje.

BIRŽELIO 9 D. Čiurlionio ansamblio koncertas.

BIRŽELIO 10 D. Algio Rukšėno knygos apie Simą Kudirką pristatymas visuomenei. Rengia Clevelando neolituaniai.

BIRŽELIO 17 D. Lietuvos okupacijos — tragiškųjų birželio įvykių minėjimas. Rengia ALT skyrius.

BIRŽELIO 23-24 D. Naujųjų Lietuvių Namų Clevelande oficialus atidarymas.

PARDUODAMI NAMAI

Dviejų šeimų namas prie Huntmere, 1 tuščias butas. Vienos šeimos prie Mohican, tuščias. Arti lietuvių parapijos. Skambinti: KE 1-9286 ir IV 1-1626. (32-35)

PARDUODAMAS NAMAS

Naujosios parapijos rajone. Didelis mūrinis dviejų šeimų namas po 7 kambarius kiekviename bute, didelis kiemas, 2½ garažai, gražiai įrengta.

ČIPKUS REALTY

943-0910

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS INDELIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

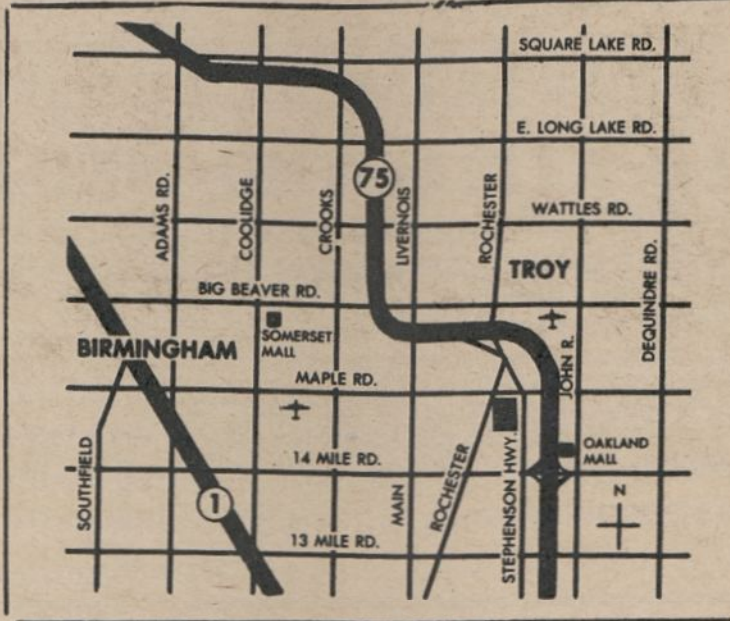
TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ALT S-gos Seimui rengti komiteto pranešimas

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimai vyksta kas antri metai. 1973 metų Sąjungos Seimui Centro Valdyba parinko Detroitą ir pavedė Detroito skyriui seimo rengimo organizacinį darbą.

Seimui rengti komitetą sudaro: Jonas Švoba -- pirmininkas, inž. Jonas Gaižutis -- vicepir-

mininkas, Dalia Gilvydienė -- vicepirmininkė, Juozas Lesčinskas -- išdininkas, Stasys Šimoliūnas -- vicepirmininkas ir sekretorius, nariai: Alb. Grigaitis, Ant. Musteikis, Vladas Pauža, Vincas Tamošiūnas, Marija Sims ir Vincas Šarka. Seimui rengti komitetas turi vilties, kad skyriaus nariai, pritariantieji ir visi

kiti detroitiečiai visokeriopai parems komiteto pastangas.

Seimas ir banketas vyks ne Detroito miesto centre, bet jo priemiestyje, kur yra plačiau ir erdviau, būtent, naujose ir moderniose patalpose TROY HILTON INN, Maple Rd., (15 mil.) & Stephenson Highway, Troy, Mich., 48084, telef. (313) 583-9000.

Iš Detroito, geriausia važiuoti 75 greitkelio šiaurės, Flint link, ligi 14 mylios. Ten prie šviesų padaryti U pasukimą kairėn, išlindus atgal pro 75 kelio tiltą, prie šviesų sukti dešinėn į Stephenson hwy, juo pavažiuojus šiaurės apie 3/4 mylios kairėje mato siškaba HILTON.

Važiuojant nuo Toledo 75 greitkelio ir nuo Chicagos 94-tuoju, apie Detroito vidurį, sekant

kelio iškabas, reikia per eiti į greitkelį 75 North-Flint ir juo važiuoti šiaurės link 14 mylios.

Iš Metropolitan Airport kas 30 minučių galima gauti limuziną ir autobusuką į Troy Hilton Inn. Jei nesusirandama, patariama kreiptis į Airport informaciją.

Seimo programa ir laikas skelbiama Dirvoje atskirai.

Gegužės 26 d. 8 val. po pietų prasideda Seimo banketas, kuriame bus gera proga susitikti senų pažįstamų ir susirasti naujų, pasidžiaugti gražia programa ir pasiūlyti. Didelę ir labai malonią paslaugą banketui padarė operų solistė Roma Mastienė, kuri sutiko atlikti meninę programą, akompanuojant muzikui Manigirdui K. Motekaičiui. Šokiams gros Vytauto Petrausko pilno sąsta-

to orkestras "Atžalynas".

Rengimo komitetas išsiuntinėjo nemažai pakvietimų, bet negalėjo daugelio surasti adresų, todėl visus, norinčius dalyvauti seime ar bankete maloniai kviečiame. Informacijų prašom kreiptis į Joną Švobą tel. 547-2859, į Stasį Šimoliūną tel. UN 1-5975, į Juozą Lesčinską tel. LU1-5318, į Dalią Gilvydienę tel. 626-6639. Be to, pakvietimų ir bilietų į banketą galima gauti pas Vladą Paužą jo krautuvėje.

Visus svečius ir viešias prašome vietas į banketą užsisakyti iš anksto. Komitetas turės iš anksto viešbučiui užsakyti garantuotą dalyvių skaičių bankete ir sumokėti. Po to viešbutis padidinti te sutinka labai mažą procentą. Todėl komitetui reikalinga iš anksto turėti visiškai apytikrų banketo dalyvių skaičių.

Tad laukiame visų viešnių ir svečių š.m. gegužės 26 d. 8 val. vakaro Troy Hilton Inn salėse.

ALTS-gos Seimui Rengti Komitetas

AMERIKOS LIETUVIŲ

Tautinės Sąjungos SEIMAS

ALT S-gos Seimas įvyks 1973 m. gegužės mėn. 26 ir 27 dienomis Detroito, Troy Hilton Inn, Maple Road and Stephens Highway, Troy, Mich. 48084, telefonas (313) 583-9000.

Seimo atidarymas ir iškilmingas posėdis prasidės šeštadienį, gegužės mėn. 26 d. 11 val. ryto.

Seimo proga tą pačią dieną, 8 val. vakaro, yra rengiamas banketas, kuriame visi maloniai kviečiami dalyvauti.

Šeštadienis, gegužės mėn. 26 d.

- 10:00-11:00 Registracija.
- 11:00-12:30 Seimo atidarymas ir iškilmingas posėdis:
1. Skyriaus ir Seimui rengti komiteto pirmininko Jono Švobos žodis,
  2. Himnai,
  3. Sąjungos pirmininko žodis — Teodoras Blinstrubas,
  4. Mirusiųjų narių pagerbimas — Kazimieras Pocius,
  5. Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga — ideologinė, politinė ir kultūrinė organizacija — Vytautas Abraitis,
  6. Sveikinimai.
- 12:30-2:30 Darbo posėdis:
1. Seimo prezidiumo sudarymas,
  2. Darbotvarkės priėmimas,
  3. Seimo komisijų sudarymas,
  4. Sąjungos Valdybos pranešimas,
  5. Kontrolės Komisijos pranešimas,
  6. Diskusijos dėl pranešimų.
- 2:30-3:30 Pertrauka.
- 3:30-5:30 Darbo posėdis:
1. Lietuvių Tautinio Sąjūdžio Vadovybės pranešimas — dr. Bronius Nemickas,
  2. Pranešimas ALTO reikalais — Vaclovas Mažeika ir Teodoras Blinstrubas,
  3. Pranešimas BALFO reikalais — Emilija Čekienė,
  4. Dabartinė tikrovė ir galima mūsų spaudos ateitis — Aleksas Laikūnas,
  5. Diskusijos dėl pranešimų.
- 8:30 Banketas.
- Programą išpildys sol. Roma Mastienė, akompanuojant muz. M. Motekaičiui ir Vytauto Petrausko orkestras "Atžalynas".

Sekmadienis, gegužės mėn. 27 d.

- 10:00-12:00 Darbo posėdis:
1. Skyrių atstovų pranešimai,
  2. Sąjungos skyrių veikla — Antanas Juodvalkis,
  3. Diskusijos dėl pranešimų ir dėl bendros veiklos.
- 12:00-2:00 Darbo posėdis:
1. Mandatų komisijos pranešimas,
  2. Nominacijų komisijos pranešimas,
  3. Rinkimai:
    - a) Sąjungos Pirmininko ir valdybos narių,
    - b) Kontrolės komisijos,
    - c) Tarybos,
  4. Nutarimų komisijos pranešimas.
  5. Kiti klausimai ir sumanymai,
  6. Seimo uždarymas.

Seimui pasibaigus tose pat patalpose 3 val. p. p. įvyks VILTIES DRAUGIJOS narių susirinkimas.

LOS ANGELES

LIETUVIŲ TAUTINIAI NAMAI

KVIEČIA VISUS LIETUVIUS Į RENGIAMĄ

GEGUŽĖS ŽIEDŲ BALIŲ

š. m. gegužės mėn. 12 d., 8 val. vak.
LIETUVIŲ TAUTINIŲ NAMŲ SALĖJE,
3356 Glendale Blvd., Los Angeles, Ca. 90039.

Bus įdomi trumpa programa, vakarienė ir baras.

Sokiama gros suomių "LATVALA" orkestras.

Vietas prašome rezervuoti skambinant pas:

H. Balcerienė 820-1620,
V. Mažeikiene 255-6961,
G. Raibiene 934-2123,
B. Mackiala 664-7036

Dirvos artimam bendradarbiui, tauriam lietuviui,

STASIUI ŽYMANTUI

mirus, žmonai MARIJAI BIRŽIŠKAI-TEI-ŽYMANTIENEI ir artimiesiems reiškia gilią užuojautą

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

Tauriam lietuviui, aktyviam Lietuvos laisvės kovotojui, buv. Vilniaus Universiteto Teisių Fakulteto dekanui, docentui

STASIUI ŽYMANTUI

mirus, velionio žmoną MARIJĄ BIRŽIŠKAITĘ-ŽYMANTIENĘ ir artimuosius užjaučia ir liūdesiu dalinasi

Lietuvos Laisvės Kovotojų
Sąjunga

Brangiam

DR. STEPONUI BIEŽIUI

mirus, reiškiamo širdingą užuojautą
velionio žmonai ONAI, dukrai JOLANDAI ir visiems velionio artimiesiems

Genovaitė ir Antanas
Diržiai

New Yorkas

Dipl. teisininkui

A. A.

KAZIMIERUI MILTAKIUI

mirus, jo dukterims YOLANTAI BAUŽIENEI ir ISMĖNAI LEFKIENEI ir jų šeimoms gilią užuojautą raiškiamo

TEISININKAI DETROITE

K. Jokša
K. Karvelis
K. Kupetys
J. Mika
I. Skirgaudas
V. Staškus
V. Šarka
S. Šimoliūnas
M. Šnapštys
J. G.

Vieninteliui brangiam sūnui

A. A.

JURGIUI KUDOKUI

tragiškai žuvus, jo tėveliams SOFIJAI ir architektui STASIUI KUDOKAMS reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdimę

Kubiliūnų šeima

Architektui STASIUI KUDOKUI ir poniai SOFIJAI KUDOKIENEI, jų vieninteliui sūnui

JURGIUI KUDOKUI

eismo nelaimėje tragiškai žuvus, reiškiamo giliausią užuojautą

Kazys Pažemėnas
Burlingame, Cal.

Garbingam lietuviui — tremtinių sponsoriui

DR. STEPONUI BIEŽIUI,

mirus, didžio liūdesio valandoje tikrą lietuvišką užuojautą reiškio ONAI BIEŽIENEI ir dukrai JOLANDAI

B. Girėys